

УДК 37.091.33-057.87:004.738.5:004.9Wiki(045)

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСІВ WIKI У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Гарапко В. І., Годьмаш А.

POSSIBILITIES OF USING WIKI SERVICES IN THE EDUCATIONAL PROCESS

Garapko Vitalia, Godmasha Anadriyana

Актуальність статті зумовлена спрямованістю сучасних досліджень в сфері методики навчання учнів, багатосторонністю використання Інтернет-ресурсів Wiki, пошуку вітчизняних дослідників нових шляхів розвитку методики навчання іноземної мови учнів старшої школи.

Мета статті полягає у дослідженні використання Інтернет-ресурсів Wiki у навчальному процесі.

Основою стали такі теоретичні методи: аналітичний та описовий методи опрацювання теоретичних і критичних джерел та ресурсів, пов'язаних з методикою викладання англійської мови, з метою ознайомлення із традиційними та інноваційними методиками викладання мови. Результатами використання сервісів Wiki є можливості: редагування тексту на вікі-сайті непотрібне знання HTML (мови розмітки гіпертексту); наявність власної мови розмітки, що, на відміну від мови HTML, більш проста й зручна у використанні, наприклад, щоб певний текст взяти в штрихову блакитну рамку, перед ним треба вставити пробіл; для введення й редагування матеріалу використовується простий on-line редактор; внесені виправлення моментально відображаються на сайті, не потрапляючи на попередню перевірку в руки редактора або адміністратора сайту; у середовищі online редактора присутня панель інструментів, що робить написання й форматування тексту справою не більш складною, ніж у Word; Wiki-системи дозволяють стежити за всіма змінами на сайті. місце для дискусії щодо будь-якого опублікованого матеріалу (зверху кожної статті є вкладка правити); можливість присвоїти статті певну категорію дозволяє миттєво знаходити матеріали, що належать до цієї категорії; використання механізму шаблонів дозволяє: створювати й застосовувати шаблони для написання статей або фрагментів статей однієї структури; передавати новини на сторінки користувачів в межах певного проекту, змінюючи дані лише в одній статті-шаблоні; підтримують унікальні простори імен, інші механізми; украй корисні при складанні документації, повній гіперпосилань, та інформації енциклопедичної властивості.

Ключові слова: *Wiki-сервіс, вікі-сайт, використання вікісайтів, вікі-проекти в інтернеті, країномовні вікі-проекти, вікі-технології в бібліотеці.*

The relevance of the article is due to the direction of modern research in the field of teaching methods for students, the versatility of the use of Internet resources Wiki, the search for Russian researchers for new ways to develop methods of teaching a foreign language to high school students.

The aim of the article is to study the use of Internet Wiki resources in the educational process.

The following theoretical methods became the basis: analytical and descriptive methods for the development of theoretical and critical sources and resources related to the methodology of teaching English, in order to familiarize with traditional and innovative methods of teaching the language. The results of using Wiki services are the following possibilities: editing text on a wiki site unnecessary knowledge of HTML (hypertext markup language) the presence of its own markup language, which, in contrast to the HTML language, is simpler and more convenient to use, for example, to put certain text in dashed blue a frame, a space must be inserted in front of it; a simple on-line editor is used to enter and edit material; amendments are made instantly displayed on the

site, without getting a preliminary check in the hands of the editor or site administrator; there is a toolbar in the online editor environment, which makes writing and formatting text no more complicated than in Word; Wiki systems allow you to keep track of all changes on the site. a place for discussion on any published material (at the top of each article there is an edit tab) the ability to assign articles to a specific category allows you to instantly find materials related to this category; using the template mechanism allows you to create and apply templates for writing articles or fragments of articles of the same structure; send news to users' pages within a certain project, changing the data in only one article-template; support unique namespaces, other mechanisms; extremely useful for writing documentation full of hyperlinks and encyclopedic information.

Key words: *Wiki service, wiki site, use of wikisite, wiki projects on the Internet, Ukrainian language wiki projects, wiki technologies in the library.*

В останні роки все частіше піднімається питання про застосування нових інформаційних технологій у середній школі. Це не тільки нові технічні засоби, але і нові форми і методи викладання, новий підхід до процесу навчання.

Вже ні в кого не викликає сумніву доцільність використання інтернет-ресурсів в навчальному процесі. Суттєвий внесок в розвиток даної проблеми зробили такі науковці: В.Ю. Биков, Б.С. Гершунський, М.І. Жалдак, Н.В. Морзе, Е.С. Полат, О.В. Співаковський, Л.М. Лучко, А.А. Андреев, В.М. Глушков, Г.К. Селевко, Л.А. Нікітюк та ін. Науковці визначають навчання інтернет-ресурсами таким що характеризується гнучкістю, доступністю, відкритістю, пізнавальним та творчим інтересом. Ця тема завжди була, є і буде актуальною, тому що мотивація є рушійною силою, що спонукає студентів до вивчення найскладніших завдань з іноземної мови.

Тому актуальність роботи зумовлена спрямованістю сучасних досліджень в сфері методики навчання учнів, багатосторонністю використання Інтернет-ресурсів Wiki, пошуку вітчизняних дослідників нових шляхів розвитку методики навчання іноземної мови учнів старшої школи.

Мета статті полягає у дослідженні використання Інтернет-ресурсів Wiki у навчальному процесі.

Використання вікісайтів. Вікі-сайт – це веб-сайт, який дає можливість користувачам створювати бази знань, планувати події або спільно працювати над проектами. Користувачі з легкістю можуть додавати новий вміст або редагувати наявний.

Користувачі повинні лише веб-браузер і дозволи на вікі-сайту, вони не потрібні спеціальних засобів або знань про створення сайтів. Контакти можна швидко додати до наявних сторінок та легко створювати посилання на нові сторінки.

Посилання на вікі-сайті можна створювати ще до того, як буде створено сторінку, на яку вони вказують. Наприклад, учасник групи вважає, що тему потрібно доповнити додатковою інформацією, але зараз бракує часу на створення нової сторінки. У такому разі можна створити тимчасове посилання. Пізніше його можна перетворити на фактичну сторінку, перейшовши за посиланням і додавши вміст.

На вікі-сторінках використовується керування версіями. У журналі версій відображається розвиток вмісту кожної сторінки. У ньому можна побачити, хто та коли змінював вміст, і навіть відновити попередню версію (наприклад, якщо зроблено помилку) [7].

Прикладами застосування вікісайтів є вікі-проекти в інтернеті. Далі ознайомимося з деякими вікісайтами.

"Вікія" - <http://ru.community.wikia.com> - сервіс для створення сайтів. Зареєструвавшись, можна створити власний вікісайт, спільноту або проект з будь-якої теми. Примітно, що ви можете обмежувати редагування свого сайту.

«Викизнание» - <http://www.wikiznanie.ru/> — російський проект створення великої, повної, безкоштовної, вільної гіпертекстової електронної енциклопедії на основі вікі-технології. Головна відмінність від Вікіпедії – представлення максимально широкого спектру

точок зору стосовно питань, що висвітлюються.

«Летописи» - <http://letopisi.ru> – російський проект «Время вернуться домой», започаткований 2006 року, що має на меті створення 5 колективної освітньої енциклопедії населених пунктів. До участі в створенні сайту запрошують передусім школярів, студентів, вчителів [1].

Серед сучасних можливостей wiki-проект є їх використання навчально-виховному процесі. Що дає змогу вирішувати наступні питання:

- створювати єдину платформу для надання енциклопедичних відомостей з певної галузі знань;
- активізувати використання та створення освітніх веб-ресурсів;
- організовувати індивідуальну або групову роботу;
- глибше вивчити потрібну галузь знань;
- скоротити час навчання і підвищити рівень підготовки;
- підвищити ефективність навчання.
- Технології wiki дуже зручні для студентів і викладачів ще й тому що, вивчивши нескладну мову вікі-розмітки, викладачі можуть:
- розміщувати у відкритому доступі навчальні матеріали;
- організовувати обговорення з різних питань;
- залучати учнів до самостійної роботи з розробки інтернет-ресурсів.

Вікі-сайти створюють дуже зручні можливості для спільної розробки проектів, що припускають створення електронних матеріалів, їх розміщення і обговорення в мережі Інтернет.

Серед україномовні wiki-проектів крім Вікіпедії функціонують й ряд інших цікавих wiki-проектів, які можна використовувати і наповнювати:

Вікіпідручник — це вільне Інтернет-зібрання, де кожен відвідувач може внести свій вклад в написання навчальної літератури: підручників, посібників, тощо, писати творчі переробки інших творів, безкоштовно читати, копіювати, видавати та змінювати їх зміст. Ці матеріали можуть використовуватися в традиційному навчанні, акредитованих закладах, для навчання вдома, як частина курсу Віківерситет або для самонавчання. Як правило тільки навчальні книги підходять для включення в Вікіпідручник. Більшість типів книг, наприклад таких як белетристика, вже видані тексти, різні дослідження, не призначені для включення в Вікіпідручник, якщо вони не є навчальними. Використання літературних елементів, таких як алегорія або байки, як навчальні інструменти можуть бути дозволені в деяких випадках [2].

Вікісловник – це багатомовний словник довільного наповнення, україномовний розділ проекту Wiktionary. Він є спробою об'єднати в одному продукті граматичний, тлумачний, етимологічний і багатомовний словники, а також тезаурус. Наразі Вікісловник налічує 34 871 статей. Будь-хто може збільшити це число, написавши нову статтю, а ще поліпшити якість словника, доповнюючи й виправляючи наявні статті. Усі статті в цьому словнику пишуть тільки українською мовою.

Вікісловник надає унікальну інформацію, відсутню в Вікіпедії: словосполучення, приказки, аббревіатури, акроніми, опис помилок правопису, спрощені / спотворені варіанти написання / проголошення слів, спірні випадки вживання, протологізми, різні стилі (напр., розмовний) і предметні області. Таким чином, Вікіпедія та Вікісловник доповнюють один одного [4].

ВікіЦитати (Wikiquote) - це вільне зібрання цитат, висловлювань, афоризмів, приказок відомих особистостей чи героїв художніх творів. Проект побудований на платформі Wiki, що означає, що редагувати матеріали може кожен охочий. Англomовна версія проекту стартувала 27 червня 2003 року, україномовна - 30 листопада 2005 року. Зараз у ВікіЦитатах налічується 2438 повноцінних статей, кількість яких постійно зростає.

Вікіджерела (Wikisource, Вікітека) - це розділ мережевої Вікі-бібліотеки

«першоджерел», що знаходяться у відкритому доступі (є суспільним надбанням) або публікуються авторами під вільною ліцензією. У ній розміщено художні твори, історичні та інші документи, статті, вихідні тексти програм тощо, тобто будь-які тексти, які можуть супроводжуватись мультимедійними ілюстраціями, що можуть бути корисні україномовній спільноті [3]. Однією з умов розміщення книги у Вікіджерелах є необхідність попереднього офіційного опублікування твору.

Інтерактивний інформаційний простір системи освіти «Вікі Освіта», розроблений корпорацією Інком. Вікі Освіта – це мережеве об'єднання учасників навчально-виховного процесу для спільного створення та оперативного поширення освітніх інформаційних ресурсів, опанування нових інформаційних технологій та нових організаційних форм навчальної діяльності. Розробники проекту визначили для нього наступні цілі:

- оперативна публікація авторських матеріалів;
- колективна робота над формуванням освітніх інформаційних ресурсів;
- мережеве накопичення та безпосередній обмін освітніми інформаційними ресурсами;
- опанування нових інформаційних технологій та нових організаційних форм навчальної діяльності [5; 8].

Педагогів необхідно спонукати до інноваційної діяльності, впроваджувати wiki-технології в освітню діяльність, використовувати матеріали при підготовці та проведенні занять, активніше долучатися до наповнення Вікіпедії та подібних wiki-проектів змістовними та достовірними статтями. Дослідження wiki-сервісів переконує в тому, що вони, увійшовши до системи освіти, стануть фундаментом для побудови новітніх освітніх середовищ, що в повній мірі задовольнятимуть вимогам часу.

Використання вікі-технологій в бібліотеці є однією з сучасних інновацій. Адже, написання статей в Вікіпедії стає звичайною справою з бібліотечною та красназничою тематики; навчання користувачів, які можуть створювати власні статті; колективне створення інформаційних ресурсів (наприклад: красназничих, методичних); бібліотечні проекти, літературні, творчі мережеві конкурси для користувачів; можливість створити енциклопедію краю, місцевості [1; 6].

Використання Вікі у навчальному процесі дає змогу:

- створити єдину платформу для надання енциклопедичних відомостей з певної галузі знань;
- активізувати використання й створення освітніх веб-ресурсів;
- організувати індивідуальну або групову роботу учнів і студентів;
- глибше вивчити потрібну галузь знань;
- скоротити час навчання й підвищити рівень підготовки учнів;
- підвищити ефективність навчання учнів;

Враховуючи всі переваги та недоліки даного Інтернет – ресурсу, можна стверджувати, що він є ефективним способом взаємодії вчителя та учнів, дає змогу урізноманітнити навчальну діяльність, внести інтерактивність та розширити методи групової роботи на уроці.

Список використаних джерел

1. Вікі-технології. Створення та редагування статей у Вікіпедії: інформаційно-методичні матеріали / ред.-уклад. М. М. Григор'єва; Департамент культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка. – Х.: ХОУНБ, 2014. – 24 с.
2. Вікіпедія: Довідка: матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Довідка:Довідка>.
3. Вікіпедія: Майстер створення статей: матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Майстер_створення_статей.

4. Живюк І. А. Україномовні вікі-проекти як корисний інструмент на шляху до єдиного освітнього і інформаційного простору [Електронний ресурс] / І. А. Живюк. – Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf4/Givjuk.pdf.
5. Про Ліцензії [Електронний ресурс] // Creative commons. – Режим доступу: <https://creativecommons.org/licenses/?lang=uk>.
6. Редькина Н. С. Возможности использования вики-технологий в библиотеках [Электронный ресурс] / Н. С. Редькина. – Режим доступа: <http://ellib.gpntb.ru/subscribe/index.php?journal=ntb&year=2012&num=5&art=6>.
7. Створення та редагування вікі-сайту [Електронний ресурс] – 2016. – Режим доступу: <https://support.microsoft.com/uk-ua/office/>.
8. Creative commons BY-SA 3.0 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.uk>.

References

1. Hryhor'yeva, M. M., Ed. 2014. *Viki-tekhnohyyi. Stvorennya ta redahuvannya statey u Vikipediyi [Wiki technology. Creating and editing articles on Wikipedia]*. Kharkiv: HOUNB.
2. Vikipediya: Dovidka: material z Vikipediyi – vil'noyi entsyklopediyi [Wikipedia: Help: material from Wikipedia - the free encyclopedia]. [online] Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Довідка:Довідка>.
3. Vikipediya: Mayster stvorennya statey: material z Vikipediyi – vil'noyi entsyklopediyi [Wikipedia: Article creation wizard: material from Wikipedia - the free encyclopedia]. [online] Available at: http://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Майстер_створення_статей.
4. Zhyvyuk, I. A. Ukrainomovni viki-proekty yak korysnyy instrument na shlyakhu do yedynoho osvith'oho i nformatsiynoho prostoru [Ukrainian-language wiki projects as a useful tool on the way to a single educational and information space]. [online] Available at: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf4/Givjuk.pdf.
5. Pro Litsenziyi [About Licenses]. [online] Available at: <https://creativecommons.org/licenses/?lang=uk>.
6. Red'kina, N. S. Vozmozhnosty yspol'zovanyya vyky-tekhnohyyi v byblyotekakh [Possibilities of using wiki technologies in libraries]. [online] Available at: <http://ellib.gpntb.ru/subscribe/index.php?journal=ntb&year=2012&num=5&art=6>.
7. Stvorennya ta redahuvannya viki-saytu [Creating and editing a wiki site]. [online] Available at: <https://support.microsoft.com/uk-ua/office/>.
8. Creative commons BY-SA 3.0. [online] Available at: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.uk>

УДК 001:81'42(045)=111

COMPONENTS OF SCIENTIFIC DISCOURSE

Hertsovska Natalia

СКЛАДОВІ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

Герцовська Н. О.

The article aims at summarizing the existing principles concerning the structure of scientific discourse. The notion of scientific discourse has been analyzed. The components of scientific discourse have been highlighted.

Key words: *scientific discourse, chronotope, values, strategies, discursive formulas.*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>